

VEČERNICA 2019 ZA LETO 2018

Večernica je nagrada za **najboljše slovensko mladinsko literarno delo**, ki jo vsako leto podeljuje ČZP Večer. Žirija upošteva izvirna pesniška, prozna in dramska besedila za otroke in mladino v slovenskem jeziku, ki so v preteklem letu izšla (nosijo to letnico) v knjižni obliki pri kateri od založb ali v samozaložbi v RS ali v tujini (slovensko zamejstvo, slovensko izseljenstvo, drugo) in ki jih je založba ali avtor prijavil/a na razpis. Razpis objavi časnik *Večer* v času neposredno okrog slovenskega kulturnega praznika. Žirija ima pravico, da v izbor kandidirajočih literarnih del vključi neprijavljeno delo, če meni, da po svojih literarno-estetskih kvalitetah sodi vanj.

Žirija ima pet članov in se oblikuje tako, da po enega člana predlagajo ustanovitelji in solastniki nagrade: Društvo za humanistična vprašanja Argo (predlaga vrhunskega strokovnjaka za mladinsko književnost po splošno veljavnih merilih), revija *Otrok in knjiga* in ČZP Večer. V žiriji imata svojega predstavnika še Društvo slovenskih pisateljev in Društvo bibliotekarjev Slovenije v sodelovanju s Slovensko sekcijo Mednarodne zveze za mladinsko književnost (IBBY).

Letošnjo žirijo so sestavljali: dr. Igor Saksida (predsednik), Kaja Bucik Vavpetič, dr. Dragica Haramija, Darka Tancer-Kajnih in Petra Vidali. O nagrajencu je žirija odločala na septembrski seji, pred tem je izbrala pet finalistov, ki so enakovredno kandidirali za večernico.

Nominirana dela za večernico:

- Igor Karlovšek: *Preživetje* (Miš)
- Feri Lainšček: *Ne* (Litera)
- Vinko Möderndorfer: *Jaz sem Andrej* (Mladinska knjiga)
- Janja Vidmar: *Črna vrana* (Mladinska knjiga)
- Andrej E. Skubic: *Babi nima več telefona* (Mladinska knjiga)

UTEMELJITEV ŽIRIJE ZA NAGRADO

Andrej E. Skubic: *Babi nima več telefona* (Mladinska knjiga)

Nagrajeno delo je druga knjiga iz izvrstne štiridelne zbirke *Trio Golaznikus*, ki jo sestavljajo prepletene kratke pripovedi o prijateljstvu med deklico in dvema dečkoma. Že prva knjiga (*Ne bi smel odpreti tistih vrat*) dokazuje, da gre za zelo kakovostno in slogovno prepričljivo delo (avtentičen sleng osrednjih oseb, igra z imeni), ki vsakodnevne potegavščine otrok, starih osem let, nadgrajuje s posrednim opozarjanjem na stereotipe ter na pomen ustvarjalnosti in

prijateljstva: Liam, Tomaž in Lija postanejo nepremagljivi trio Golaznikus. V delu *Babi nima več telefona* gre avtor še naprej: med dogodivščine tria vplete sijajno zgodbo o možnosti empatije med mladostniki, v kateri je rahločutno zajeto tudi soočanje s smrtjo bližnjega. Uvodni sodobni ton daje pripovedi motiv Samokie, ki je res velik telefon, večji celo od atijeve copate. Pogovor med tremi prijatelji steče o njegovih lastnostih v povezavi z igrami, grmenjem orožja in s kriki zombijev, šolskim redom in fotografiranjem. Zapeljivo, a hladno govorico sodobne tehnologije nato preglasi spor, ko Tomaž ugotovi, da ima Liam v predalu spravljeno plastično otroško punčko – spomin na babi, pove njen jezni lastnik. V duhovitem dvogovoru mama Tomažu pojasni, da ima punčka prav poseben pomen – Liamu je bila tolažba v času, ko sta se njegova mama in oče razšla. Tomaž in Lija naredita načrt, da Liam ne bo več užaljen: telefon je namenjen pogovoru, zato želijo poklicati predsednika države in ga vprašati, če hodi kakat, pokramljali bi z Batmanom in nindža želvami, uspe pa jim priklicati Petra Klepca, a jim ta pove, da se dandanes kot učitelj bojuje proti neumnosti. Duhoviti, igrivi, celo nonsensni telefonski podvigi tria se spremenijo v tih, poetičen prikaz pravega pogovora, ki ga ne more vzpostaviti še tako super zmogljiv mobilnik – Liamova plastična punčka je telefon do babi, ki je ni več. Vrli trio se zave, da za nekatere stvari potrebuješ le srce, ki se spominja in čuti. To novo spoznanje, ki se v zgodbo vplete povsem brez moraliziranja ali cenene solzavosti, jih še bolj poveže in na koncu se, kot se za družčino spodobi, v Liamovi sobi razdivjajo v sproščeni igri. »Punčka pa jih je samo gledala in se jim smejala, enako kot že osemdeset let za Liamovo babi in mami.«

DOSEDANJI NAGRAJENCI

- 1997 – Tone Pavček za delo *Majnice in fulaste pesmi*
- 1998 – Desa Muck za delo *Lažniva Suzi*
- 1999 – Janja Vidmar za delo *Princeska z napako*
- 2000 – Polonca Kovač za delo *Kaja in njena družina*
- 2001 – Feri Lainšček za delo *Mislíce*
- 2002 – Matjaž Pikalo za delo *Luža*
- 2003 – Marjana Moškrič za delo *Ledene magnolije*
- 2004 – Slavko Pregl za delo *Srebro iz modre špilje*
- 2005 – Igor Karlovšek za delo *Gimnazijec*
- 2006 – Dušan Dim za delo *Distorzija*
- 2007 – Irena Velikonja za delo *Poletje na okenski polici* in Majda Koren za delo *Eva in kozel*
- 2008 – Ervin Fritz za delo *Vrane*
- 2009 – Janja Vidmar za delo *Pink*
- 2010 – Bina Štampe Žmavc za delo *Cesar in roža*
- 2011 – Mate Dolenc za delo *Maščevanje male ostrige*
- 2012 – Dim Zupan za delo *Hektor in zlata hruška*
- 2013 – Peter Svetina za delo *Ropotarna*
- 2014 – Vinko Möderndorfer za delo *Kot v filmu*
- 2015 – Vladimir P. Štefanec za delo *Sem punk čarovnica, Debela lezbijka in ne maram vampov*
- 2016 – Peter Svetina za delo *Kako zorijo ježevci*
- 2017 – Peter Svetina za delo *Molitvice s stopnic*
- 2018 – Anja Štefan za delo *Drobtine iz mišje doline*

Tudi letos ponatiskujemo vse pogovore s finalisti za nagrado, ki so bili objavljeni v posebni prilogi *Večera*.